

СОФИЙСКИ УНИВЕРСИТЕТ "СВ. КЛИМЕНТ ОХРИДСКИ"
ФАКУЛТЕТ ПО СЛАВЯНСКИ ФИЛОЛОГИИ
1504, СОФИЯ, БЪЛГАРИЯ, БУЛ. ЦАР ОСВОБОДИТЕЛ 15
ТЕЛ. + 359 2/93-08-389 ФАКС +359 2/946-02-55 www.slav.uni-sofia.bg

ОТЧЕТЕН ДОКЛАД НА ДЕКАНСКОТО РЪКОВОДСТВО
НА ФАКУЛТЕТА ПО СЛАВЯНСКИ ФИЛОЛОГИИ
ЗА ПЕРИОДА 9.11.2017 – 13.11.2018 г.

Уважаеми колеги, членове на Общото събрание на Факултета по славянски филологии,

Измина една успешна за Факултета по славянски филологии година, в която успяхме да запазим традиционно високото ниво на преподаване и научна дейност, съхранихме академичния дух и колегиалността помежду си. Успехите ни са още по-значими на фона на една динамично променяща се университетска среда. Предизвикателствата в последните няколко години идват основно от две страни. Първата е активната политика на МОН за финансиране според качество. Като цяло, това е стратегия, която Софийският университет може само да приветства. Много често обаче преодоляването на уравниловката във финансирането на висшите училища поражда необходимост от нови правилници и все по-сложни и подробни регистри, формуляри за отчитане и т.н. „Бумацината“ е цената на диференцирането на постиженията.

Вторият важен фактор е тенденцията към децентрализация в управлението на Софийския университет – тенденция, намираща донякъде основание в наредбите на МОН и прокарана много настоятелно от ръководствата на факултетите с положителен финансов баланс. На равнището на висшите органи за управление на Университета дебатът вече не е между „централизация“ и „децентрализация“, а между „умерена децентрализация“ и „крайна децентрализация“. За факултет като нашия, с неговата структура, специалности и съотношение студенти – преподаватели, финансовата децентрализация може да бъде много опасна.

Разбира се, продължават да въздействат върху нашата работа и обичайните демографски и социални фактори – намаляващ брой завършващи средно образование, засилващ се дял на зрелостниците, избиращи да продължат в университет в чужбина и т.н. Трябва да признаем и появата на някои благоприятни за нас обстоятелства, най-вече декларираната и донякъде изпълнена от управляващите политика на увеличаване на учителските заплати. Като цяло обаче контекстът на професионалните ни занимания изисква енергия, разум и последователност в действията, ако искаме да запазим високите позиции на Факултета в рамките на академичната система.

I. БЮДЖЕТНА РАМКА НА ДЕЙНОСТИТЕ ВЪВ ФСЛФ

Уважаеми колеги,

По традиция отчетният доклад на Деканското ръководство започва с бюджетната рамка. В миналогодишния си доклад накратко обясних принципите на новата бюджетна методика, приета през пролетта на 2017 г. Основният принцип на тази методика е, че приходната част в бюджета на факултетите вече се формира не според броя записани студенти, а според броя изнесени академични часове от преподаватели на факултета във **всяко едно професионално направление**. Спокойно може да се окаже, че това е промяна с фундаментално значение за управлението на Университета. Ефектът от новата методика беше заложен в бюджета за 2017 г. и при отчета на бюджет 2017 г. предвиденото се изпълни. Най-общо казано, в резултат на новата методика бюджетният дефицит на нашия Факултет, който през последните години беше обикновено малко над два милиона лева, се сви почти тройно. Голямата разлика е в отчисленията за часове, водени в други факултети.

В следната таблица са обобщени данните за бюджет на ФСФ през 2017 и 2018 г.

	Бюджет 2017 (план)	Бюджет 2017 (отчет)	Бюджет 2018
Приходи			
- трансфер от РБ	1 773 337	1 735 268	2 123 959
- собствени приходи	705 325	570 992	781 747
- отчисления от други факултети	666 452	648 310	136 850
Общо приходи	3 145 114	2 954 570	3 042 556
Разходи	4 075 882	3 726 863	3 804 219
Баланс	-930 768	- 772 293	-761 663

Както може да се види, приходите в резултат на отчисления от другите факултети, в които водим часове, **съставляват 648 310 лв. което е 22% от приходната част в бюджета на ФСФ въобще**. Те са съизмерими с приходите от такси и всякакви други постъпления без държавната субсидия, които получаваме.

В последната колона на таблицата са дадени основните числа в бюджета на факултета за 2018 г. Те са доста по-различни, макар че крайният резултат, т.е. дефицитът е почти същият. Причината е в промяна на методиката за изчисляване бюджета на факултетите, в резултат на което приходната част за трансфери от държавния бюджет се увеличава, но числото в графата „Отчисления от други факултети“ е по-малко, защото са извадени отчисленията, които ФСФ прави за общо

университетски разходи. Казано по друг начин, постъпленията от часове, водени в другите факултети, не са намалели, напротив – очаква се да бъдат около 800 000 лв., просто сумата е намалена с отчисления в другата посока, които и преди ги е имало, но са се отразявали в графата „Трансфери“.

Въздействието на новата бюджетна методика е в две основни посоки. Първото е необходимостта от въвеждане на прецизна организация, отчитане и контрол върху водените часове. Когато бе приложена за първи път новата методика, се оказа, че в Софийския университет няма информационна система, която да каже къде и какви часове се водят. Подчертавам – не става дума за часовете по учебен план, а за реалния брой часове, водени в потоци и по групи. Именно затова навременното разпределяне на часовете и акуратното им въвеждане в системата СУСИ ще бъде основен приоритет в работата ни и през следващата година.

Вторият ефект от новата бюджетна методика е, за съжаление, по-скоро негативна. Процесите на децентрализация и капсулиране на факултетите се засилва. Деканските ръководства и факултетните съвети имат своя ясна икономическа мотивация да намаляват часовете, водени от „чужди“ преподаватели. Почти навсякъде се правят опити да се намалят часовете, водени от преподаватели от ФСФ, като или се намали хорариумът на дисциплината, или се промени нейният статут от задължителна на избираема, или часовете се дават на „вътрешен“ преподавател от съответния факултет. Деканското ръководство прави всичко възможно да противодейства на тези тенденции, като се опира на академичните традиции и изискването за високо качество на обучението. Много активни в това отношение са представителите на Факултета в Учебната комисия, зам.-деканите проф. Дачева и проф. Личева. Разбира се, разчитаме и си сътрудничим с Ректорското ръководство. Борбата обаче е трудна, а инструментите ни за въздействие са ограничени. Особено тежко е положението с преподаването на български език на чуждестранните студенти, както и с лингвистичните ни дисциплини във ФНПП. Продължаваме да настояваме за спазване на решенията от АС от 2007 г. за преподаването на български език за чужденци в СУ, но някои от факултетите отказват да се съобразят с това решение. Усилията в тази посока продължават и се надяваме да постигнем успех.

Важно е да се отбележи, че във всички учебни планове на специалностите в другите факултети, които бяха актуализирани през 2016-2017 и 2017-2018 г., бе включена дисциплината Български език като чужд с изисквания хорариум.

На добър интерес се радва преподаването на руски език в другите факултети, които дори ни търсят с молба да го разширим.

II. ПРИЕМ

Уважаеми колеги,

Каквато и да е методиката за изработване на бюджета, наличието на студенти си остава от първостепенна важност. Какво можем да кажем за приема в нашите специалности и магистърски програми за учебната 2018/19 г.? Имаме поводи както за

удовлетворение, така и за тревога. Информацията за приема в ОКС „Бакалавър” и „Магистър след средно образование” е систематизирана в следната таблица:

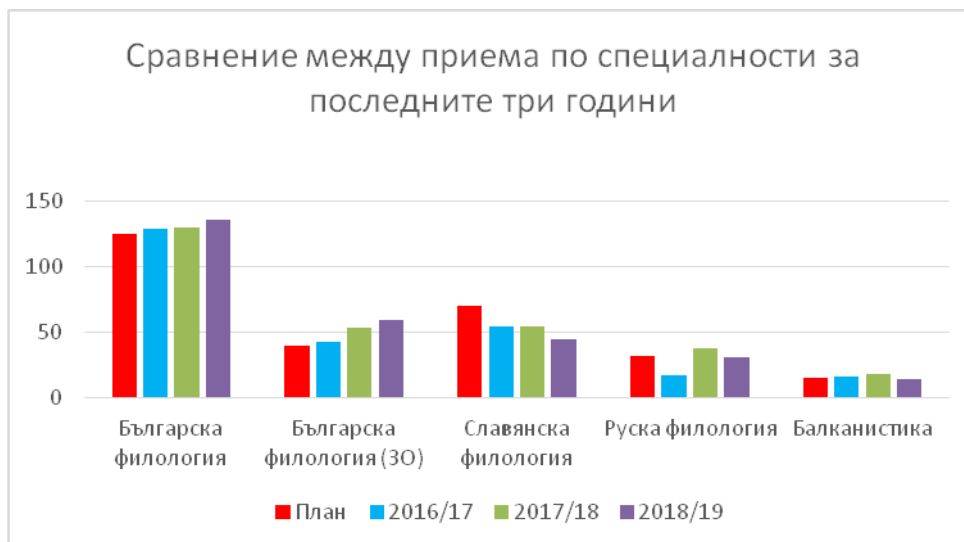
II. 1. Прием в ОКС „ Бакалавър” и ОКС „Магистър след средно образование”

Специалност	Записани студенти в 1 курс	Държавна поръчка		Платено обучение	Възстановени	Чужденци
		Записани	Планиран прием			
Българска филология	136	136	125			10
Българска филология (заочно)	59	55	40	4		
Славянска филология	45	44	70	1		
Руска филология	31	31	30			1
Балканистика	14	14	15			1
Общо	285	280	280	5		12

Както можете да видите, в тази образователна степен ние сумарно нямаме незаети места. Всъщност незаети места, и то значителен брой, има в специалността „Славянска филология“, но те са компенсирани с надпланов прием в специалност „Българска филология“.

Сравнение между приема по специалности за последните три години:

Специалност	Планиран прием	2016/17	2017/18	2018/19
Българска филология	125	129	130	136
Българска филология (заочно)	40	43	53	59
Славянска филология	70	54	54	45
Руска филология	32	17	38	31
Балканистика	15	16	18	14
Общо	282	259	293	285

Както ясно се вижда от графиките и таблиците, приемът ни в „Българска филология“ е много успешен, особено в задочната форма на обучение, където интересът непрекъснато нараства. Не толкова добре стоят нещата в „Славянска филология“, където тенденцията на спад в приема е вече дългогодишна. Все още не успяваме да се възползваме от факта, че има профили в „Славянска филология“, които са уникални за България. За да бъдат обаче те включени в регистъра на защитените специалности, е необходимо да се предприемат стъпки, които за мнозина са твърде смели.

В специалност „Руска филология“ благодарение на промяната в приема и структурата на обучението бе преодолян много тревожният спад, който наблюдавахме години наред. Тази година приетите студенти в „Руска филология“ са по-малко от миналата, когато бе въведена новата формула за прием, но все пак почти изпълваме отпуснатите бройки. Специалността „Балканистика“ успява да запълни планираните места, но по наши наблюдения това става все по-трудно и се разчита вече и на допълнителния прием.

Разбира се, важно е да имаме студенти не само в първи, но и в следващите курсове. Цялостното разпределение на студентите по специалности изглежда така:

Общ брой записани студенти в специалностите на ФСлФ за учебната 2018/19 г.

	I курс	II курс	III курс	IV курс	V курс	Общо
Българска филология	136	111	81	73	-	401
Българска филология (задочно)	59	32	27	18	29	165
Руска филология	31	26	11	15	-	83

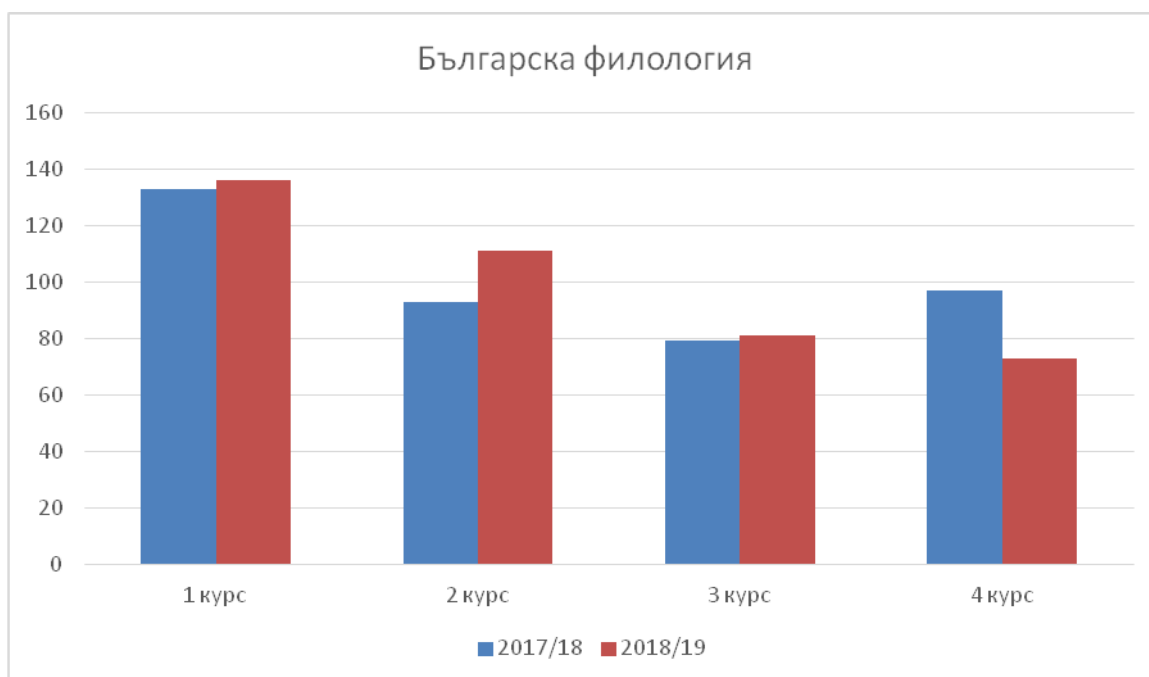
Славянска филология	45	32	40	40	21	178
Балканистика	14	8	8	14	8	52
Общо	285	209	167	160	29	879

Какво се случва с нашите студенти след първи курс? Досега подобни анализи не сме правили, но успеваемостта също има своята важност и тя вероятно ще нараства. Говори, се че при формирането на т.нар. „рейтинги“, от които зависи държавното финансиране, ще започне да се взема предвид и броят на завършилите спрямо записаните. От друга страна, броят на студентите, които остават до последния курс на обучението и се дипломират, до голяма степен определя и броя на записващите магистърски програми и докторантите. Затова и оттук нататък ние трябва да се опитаме чрез комплекс от мерки да задържим интереса и мотивацията на студентите в хода на обучението.

Каква е динамиката в броя на записаните студенти в различните години на обучение? По-подробна информация тук предоставяме за двете ни най-големи специалности, „Българска филология“ и „Славянска филология“.

Българска филология (брой студенти по курсове)

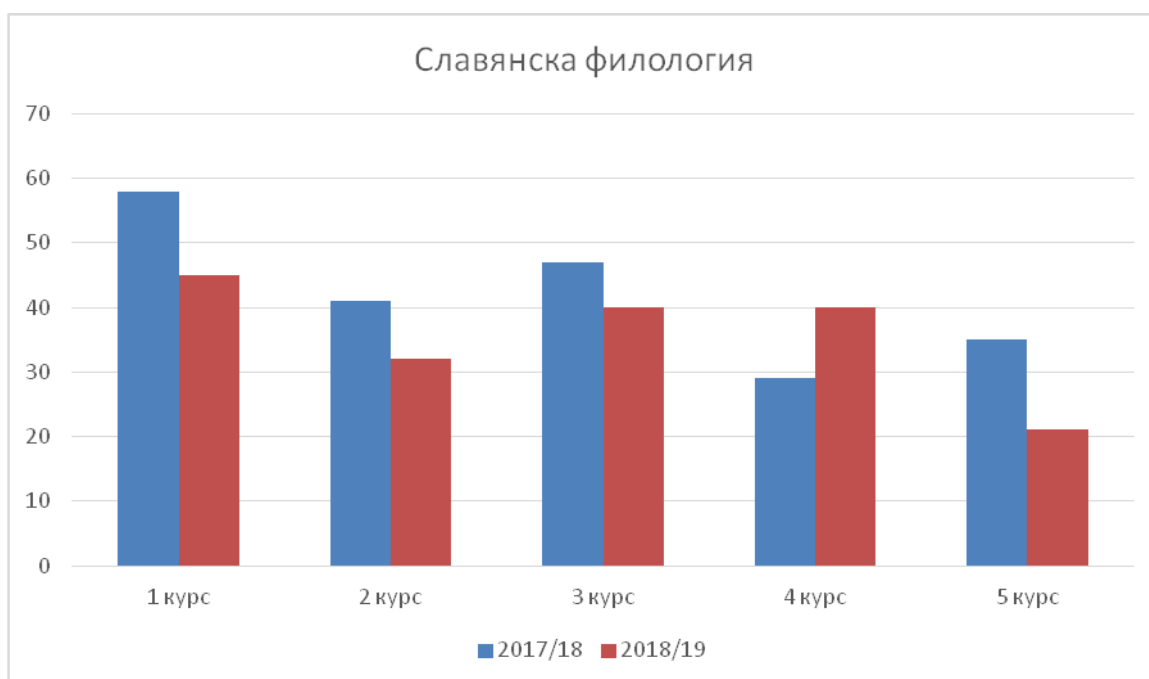
	1 курс	2 курс	3 курс	4 курс
2017/18	133	93	79	97
2018/19	136	111	81	73

Като цяло намаляването на студентите от първи до четвърти курс е в рамките на 40% - 45%. За съжаление отсега може да се предрече, че ще имаме намаляване в броя на магистрантите догодина, тъй като в сегашния 4-и курс са останали доста по-малко студенти, отколкото са били в предишния випуск.

Славянска филология (брой студенти по курсове)

	1 курс	2 курс	3 курс	4 курс	5 курс
17/18	20 8	5 4	1 47	29	35
18/19	20 5	4 2	3 40	40	21

Както се вижда, броят на студентите в последен курс на обучение сега е по-малко от половината на записалите се в 1-ви курс.

II. 2. Прием в ОКС „Магистър след висше образование“

Както си спомняте, за учебната 2017/18 броят на записалите магистърски програми във Факултета беше рекордно нисък. За новата 2018/19 г. приемът е значително по-голям, което може само да ни радва. Ако миналата година те са били 65, сега са 97.

Детайлна информация за приема в отделните магистърски програми се предлага в следната таблица:

Програма	Специалисти	Неспециалисти	Общо
----------	-------------	---------------	------

	ДП	ПО	ДП	ПО	
Преводач-редактор	14	4	5	1	24
Интерпретативна антропология	1				1
Компютърна лингвистика	3	1			4
Лингвистика	9	1			10
Литературата - творческо писане	8		1		9
Литературознание	4	2	2		8
Старобългаристика					
ОБЕЛСУ (редовно)	5				5
ОБЕЛСУ (заочно)	5		1	5	11
Литература, кино и визуална култура	4		3	1	8
Трансгранична българистика - редовно	5		1		6
Трансгранична българистика - заочно	4				4
Опазване на бълг. книжовно наследство					
Език и културно пространство	1		1		1
Език, култура, превод	3		1		4
Руска литература, култура и художествен превод				1	1
Общо	66	8	15	8	
Общо		74		23	
Общо			97		

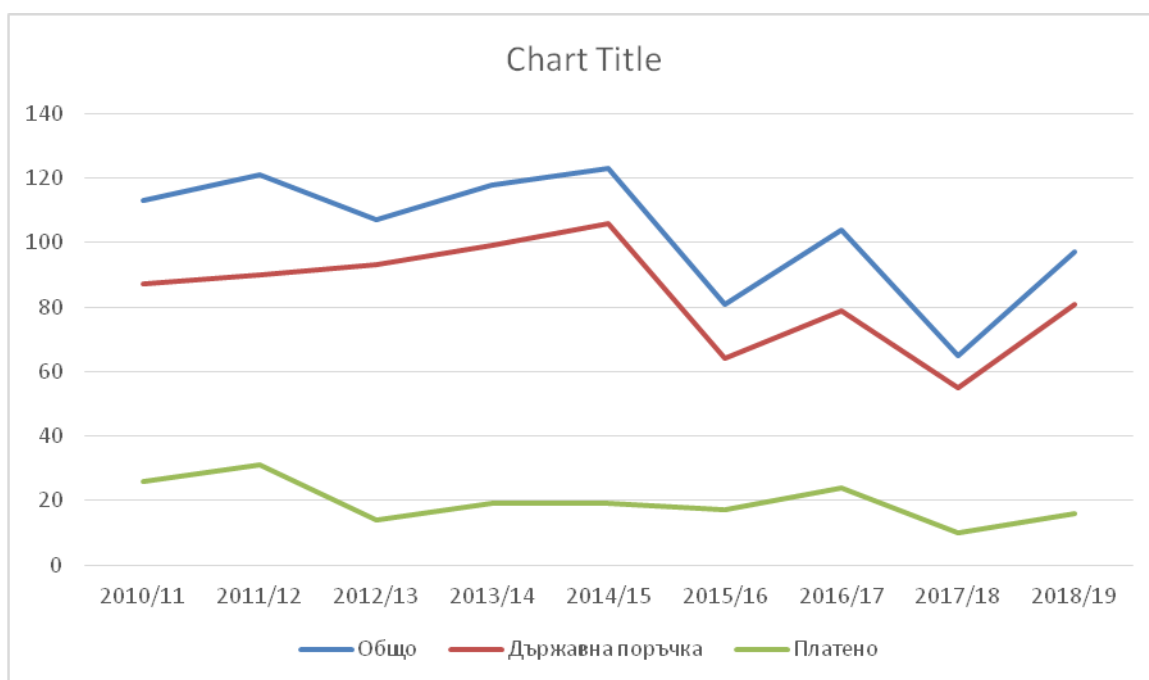
Динамиката на приема в ОКС „Магистър след висше образование“ по години може да се види в следната таблица:

Прием в ОКС „Магистър” по години

Година	2010/11	2011/12	2012/13	2013/14	2014/15	2015/16	2016/17	2017/18	2018/19
Приети студенти	113	121	107	118	125	81	104	65	97

(общо)									
Държавна поръчка	87	90	93	99	106	64	79	55	81
Платено обучение	26	31	14	19	19	17	24	10	16

В графичен вид данните за приема в ОКС „Магистър след висше образование“ за последните 8 години изглеждат така:

Какво показва анализът? На първо място, колкото повече студенти завършват успешно бакалавърска степен в специалностите „Българска филология“ и „Руска филология“, толкова по-добри са резултатите в приема за магистърски програми. Разбира се, имаме и магистранти, идващи от други факултети, но техният брой е ограничен и трудно може съществено да нарасне. Продължаваща тенденция е да намалява броят на неспециалистите, които се насочват към програмите на факултета. Радваща тенденция е увеличеният брой на студентите в програми като ОБЕЛСУ, „Лингвистика“, „Творческо писане“, „Литературознание“, „Трансгранична българистика“. Траен остава интересът към МП „Преводач-редактор“.

На специален интерес се радва задочната форма на обучение, особено в програмите „ОБЕЛСУ“ и „Трансгранична българистика“.

За поредна година почти няма интерес към програми като „Интерпретативна антропология“, „Руска литература, култура и художествен превод“, с малък брой студенти са и „Език, култура, превод“, „Компютърна лингвистика“, „Език и културно

пространство“, „Опазване на българското културно наследство“. Тази година програмата „Старобългаристика“ изобщо не стартира.

Общият извод, който се налага, е: относително успешни са програмите с ясна практическа насоченост. Интересът на студентите определено е насочен към програми, даващи добра възможност за реализация на пазара на труда. Сравнително стабилни, но с ограничен брой студенти са програмите, даващи фундаментална теоретична подготовка и служещи като подготовка за продължаване в докторска степен.

II.3. Прием в ОКС „Доктор“

През изминалата година в нашия Факултет бяха зачислени 13 нови докторанти, един от които на самостоятелна подготовка. Това е тревожно малък брой докторанти, при положение, че общо докторантите ни са малко над 60. Все повече обявени докторантски конкурси се провалят поради липса на кандидати. Това също е проблем, на който трябва да обърнем сериозно внимание.

III. УЧЕБНА ДЕЙНОСТ

III.1. ОКС „Бакалавър“ и ОКС „Магистър след средно образование“

Като много важно постижение тук трябва да отбележим въвеждането на електронно анкетиране на студентите за всички дисциплини, които те посещават. Всъщност може би не е много редно да отчитаме като „постигание“ нещо, което би трябвало да е рутинна дейност в един нормален университет. И все пак, като имаме предвид колко отдавна коментираме необходимостта от тези електронни анкети, можем да се поздравим, че най-сетне те вече са факт. За осъществяването на това начинание допринесоха много хора, на първо място зам.-деканът по учебната дейност проф. Дачева, инспекторите Веселина Босева, Ани Драганова и Емилиян Николов, нашите партньори от Центъра по качеството и УЦИКТ, както и колегите от Студентски съвет, на които разчитаме за популяризирането на анкетите сред студентите. Всъщност в момента това е основният проблем – твърде малко на брой са студентите, попълващи електронните анкети. От това страда обективността в представянето на студентското мнение. Вярваме, че постепенно колегите студенти ще привикнат към електронното анкетиране и ще разберат, че то е направено на първо място за тях.

Рутинната дейност по организирането на учебния процес бе извършвана съгласно изискванията и добрите традиции. Седмичните разписания на всички специалности се изработват в срок и са достъпни на страницата на Факултета. Те се съобразяват в максимална степен с предварително заявените от катедрите предпочитания, или по-скоро ограничения, свързани със заетост на преподавателите. Навреме се предоставят на отдел „Образователни дейности“ паспортите на залите.

Откриването на учебната година премина тържествено, като новоприетите студенти в бакалавърските програми се срещнаха с курсовите си ръководители.

Успешно премина и въведената през миналата учебна година практика по отношение на избираемите дисциплини (руски, славянски и старогръцки език) за

новоприетите студенти. Колеги от Катедрата по славянско езикознание представиха възможностите пред студентите. Така след информиран избор бяха сформирани групи по избраните езици. Най-голям интерес бе проявен към руския език.

1. Индивидуални учебни планове

Бе усъвършенствана работата с индивидуалните планове на преподавателите, като бяха сверени, изчислени и подготвени справките за наднормените часове за учебната 2017-2018 г. (до 180 часа).

Изпълняват се напълно коректно и в срок изискванията на отдел «Образователни дейности» и своевременно се уточняват въпросите, които отделът поставя. Комуникацията с отдела е все така активна и през тази учебна година, тъй като се наложи попълването на ред нови документи, свързани с планиране и отчитане на заетостта на преподавателите, което доведе до известни затруднения, но те бяха своевременно решени и всички отчетни документи бяха предадени в срок.

2. Учебни планове на специалностите

И през учебната 2017-2018 година продължи добрата практика за организиране на срещи със студентите от всички специалности във Факултета, за да се ориентираме за нагласите, мненията и препоръките им във връзка с обучението им (учебни планове, учебни програми, избираеми дисциплини и др.). Студентите попълниха и анкета, като всички данни от срещите бяха обобщени по специалности и бяха отчетени за подобряване на учебната дейност. Деканското ръководство поддържа постоянна връзка със Студентския съвет на факултета, като представителите му често се включват с идеи с цел улесняване на достъпа на информация и комуникацията между преподаватели, студенти и администрация. На 23.10.2018 г. бе проведена среща по молба на студентите между проф. А.Бояджиев, госпожа Ружа Мускурова и деканското ръководство за съвместна работа по сайта на факултета.

Назначената от Декана факултетна учебна комисия (според изискванията на НАОА) проведе няколко заседания, свързани с възникнали проблеми в някои специалности, и взе решения по поставените въпроси.

Представителите на деканското ръководство в университетската учебна комисия полагат максимални усилия по отношение на запазването на часовете на факултета в други факултети, но за съжаление, тенденцията в тази посока не е добра. Започва постепенно да взема връх отпадането на преподаването на специализирани за факултета ни дисциплини от наши преподаватели и заместването им със собствени или хонорувани, тъй като финансово това е по-изгодно за бюджетите на факултетите.

3. Избираеми дисциплини

През учебната 2017-2018 г. деканското ръководство продължи добрата практика за прозрачно записване за избираеми дисциплини през системата СУСИ, като пропуските от страна на студентите се коригират с молби на хартиен носител в отдел «Студенти». Разбира се, има някои неточности, но правим опити да ги избегнем.

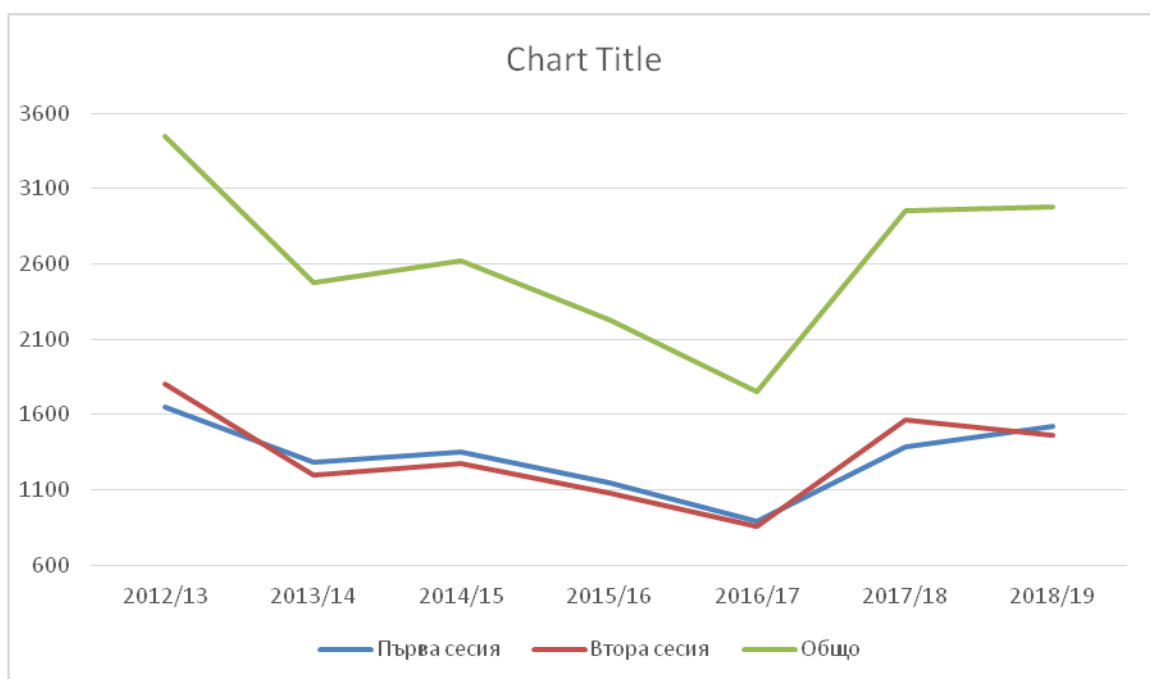
Емилиян Николов се зае и със задачата да вкара в системата СУСИ и разпределението на часовете по групи (за втора година), което подобри видимостта на преподавателската и студентската заетост. Утвърди се практиката на записването на избираемите курсове за останалите студенти след първи курс да става навреме електронно през системата СУСИ.

4. Кандидатстудентска кампания

През изминалата година за втори път бе проведен кандидатстудентски изпит по български език и литература по новия формат, включващ тест от 50 въпроса и задължителен компонент есе. Както се видя още в първата година от въвеждането на новия формат, броят на явилите се на изпита се увеличава.

Сравнение на явилите се на кандидатстудентски изпит по БЕЛ по години

Година	2012/13	2013/14	2014/15	2015/16	2016/17	2017/18	2018/19
Първа сесия	1650	1285	1348	1150	893	1387	1517
Втора сесия	1803	1194	1272	1075	860	1567	1465
Общо	3453	2479	2620	2225	1753	2954	2982

Кандидатстудентската кампания 2018 и в двете сесии премина успешно. Въведена бе по-строга процедура за уведомяване и контрол на явяването на квесторите – от катедрите се изисква предварително уведомяване при невъзможност за явяване на квестора, намиране на заместник и представяне на болничен, ако е налична медицинска

причина за отсъствието. Бяха проведени регулярните разширени инструктажи с оценителите с цел уеднаквяване на критериите. Бе разширен списъкът на оценителите по предварително оповестени критерии. Като продължаваща слабост може да се отбележи неявяването на някои оценители на инструктажа, което доведе до по-голям брой разминавания и съответно - до повече работи за арбитраж. Като цяло двете кандидатстудентски кампании приключиха напълно успешно.

Своевременно бяха изготвени необходимите документи от страна на отговорниците за изпитите, както и от страна на техническата комисия, за да бъдат изплатени в необходимите срокове изработените средства.

III.2. ОКС „МАГИСТЪР СЛЕД ВИСШЕ ОБРАЗОВАНИЕ“

През отчетния период бяха актуализирани над 15 учебни плана на магистърски програми в различните им модификации. Въведена бе задочна форма на обучение в още две магистърски програми – „Старобългаристика“ и „Опазване на българското културно наследство“. Въведен бе и вариант на магистърската програма „Преводач-редактор“ с учебен план от три семестъра, като единият семестър е за обучение в чужбина по програма „Еразъм“.

Предстоят промени в управлението на магистърските програми на общо университетско ниво. Вероятно в годината, която е пред нас, ще имаме много поводи да говорим и мислим за магистърските ни програми. Със сигурност оптимизирането им трябва да бъде един от приоритетите в работата ни през новата година.

III.3. ОБРАЗОВАТЕЛНА И НАУЧНА СТЕПЕН „ДОКТОР“

Към 31.10.2018 г. във Факултета се обучават 69 докторанти, от които 55 – редовно обучение, 10 задочно обучение и 4 на самостоятелна подготовка. Защитилите дисертационен труд докторанти през отчетния период са 10.

Във Факултета се обучават 4 чуждестранни докторанти – трима от тях са от Косово, което определено е заслуга на колегите от Катедрата по общо, индоевропейско и балканско езикознание, 1 по 103-то Постановление.

Продължава работата си Докторантското училище на ФСлФ. Пред тази учебна година година предстои и обновяване на програмата с нови курсове.

През настоящата година тече и дейността по общоуниверситетския проект за Докторантски център, което дава възможност на нашите докторанти да пътуват в чужбина, да поръчват книги или да ползват едногодишен абонамент за периодика.

През изминалата година Докторантското училище подготви общо 75 докторанти, сред които има и докторанти от други факултети и БАН.

III.4. ДРУГИ ТИПОВЕ УЧЕБНА ДЕЙНОСТ

Следдипломна квалификация

Освен обучението в основните образователно-квалификационни степени деканското ръководство сериозно работи и върху поддържането и развиването на други типове обучение, най-вече по механизма на следдипломната квалификация. Създаден бе Център за следдипломна квалификация и образователни инициативи, чиято задача е да осъществява по-добра координация между катедрите, деканското ръководство и отдела „Следдипломна квалификация” в Университета. Центърът заработи и вече има сериозна дейност. По програма на МОН бе възложено на Центъра да се проведат обучения на 180 учители по български език и литература, преподаващи в прогимназиалния образователен етап. Обученията по програмата „Формиране на функционална грамотност в областта на четенето“ на общо 6 групи се проведоха през м. ноември и м. декември 2017 г. в Центъра за подготовка на ученици за олимпиада към МОН.

Успоредно с инициативите и иновационните дейности Центърът пое ангажимента си и по организирането и координирането на следдипломната квалификация във факултета. През отчетния период след обучение по утвърдени програми и след успешно положени изпити професионална квалификация „учител по български език и литература“ и „учител по руски език“ са придобили 15 специализанти. Към момента за придобиване на професионална квалификация „учител по български език и литература“ и „учител по руски език“ се обучават 20 студенти.

Обучение на специализанти и студенти по „Еразъм“

Във все по-сериозен ангажимент за преподавателите от Факултета се превръща обучението на студенти, гостуващи по програма „Еразъм“. Най-голямото натоварване тук се поема от катедрите по руски език и български език като чужд. Към студентите по Еразъм трябва да добавим и специализантите, идващи най-вече от Китай. Катедрата по български език като чужд е осигурила обучение на 134 студенти по програма „Еразъм“. Също така комисия, излъчена от Катедрата по български език като чужд, в периода 05.06.2017 г. – 10.10.2018 г. е провела изпити и е издала сертификат за владене на български език на 59 души.

Летен семинар по българистика

Успешно бе проведен 55-ият Летен семинар по българистика (15 юли - 4 август 2018), в който участваха 84 студенти и преподаватели от 26 страни на Европа и Азия, интересуващи се от езика, литературата и културата на страната ни.

IV. АКАДЕМИЧНО РАЗВИТИЕ НА ПРЕПОДАВАТЕЛСКИЯ СЪСТАВ

Проведени конкурси за заемане на академичните длъжности „Асистент“, „Главен асистент“, „Доцент“ и „Професор“

АСИСТЕНТ

Константина Русланова Пунева - (2.1. Филология (Руска литература на XIX – XX век)
Лилия Златанова Желева - по чл. 68, ал. 1, т.3 от КТ (2.1. Филология (Славянски езици – украински език)

ГЛАВЕН АСИСТЕНТ

д-р Богдана Паскалева Паскалева – с Протокол № 9 от 17.10.2017 г.
ас. д-р Ирина Иванова Манова – с Протокол на ФС № 10 от 14.11.2017 г.
ас. д-р Биляна Борисова Гаврилова – с Протокол на ФС № 3 от 13.03.2018 г.
д-р Рени Антонова Манова – с Протокол на ФС № 8 от 11.09.2018 г.
ас. д-р Анна Сергеева Баранова – с Протокол на ФС № 9 от 09.10.2018 г.

ДОЦЕНТ

гл. ас. д-р Милена Георгиева Василева – с Протокол на ФС № 2 от 13.02.2018 г.
гл. ас. д-р Стефка Боянова Абазова – с Протокол на ФС № 4 от 17.04.2018 г.
гл. ас. д-р Венета Величкова Савова – с Протокол на ФС № 6 от 12.06.2018 г.
гл. ас. д-р Ноеми Асенова Стоичкова – с Протокол на ФС № 6 от 12.06.2018 г.
гл. ас. д-р Надежда Петрова Александрова – с Протокол на ФСлФ № 8 от 11.09.2018 г.

ПРОФЕСОР

доц. д-р Татяна Игоревна Алексиева – с Протокол на ФС № 4 от 17.04.2018 г.
доц. д-р Паулина Теодорова Стойчева – с Протокол на ФС № 9 от 09.10.2018 г.

ДОКТОР НА НАУКИТЕ

доц. д-р Маргарита Захариева Младенова – защита: 31.10.2017 г.

Академично израстване по години

Година	Асистент	Главен асистент	Доцент	Професор
2014/15	-	5	2	4
2015/16	-	3	8	6
2016/17	3	4	7	2
2017/18	2	5	5	2

Както може да се види от таблицата, академичното израстване във Факултета върви нормално.

Съгласно установената от АС процедура бяха удължени трудовите договори на двама хабилитирани преподаватели, навършили години за пенсиониране.

V. НАУЧНА ДЕЙНОСТ И КНИГОИЗДАВАНЕ

V.1. НАУЧНА ДЕЙНОСТ

Научната дейност във Факултета се развива на първо място благодарение на изследователската енергия на всички преподаватели в него. В отчета отбелязваме само

онези проекти, чието организиране и финансиране са осъществени по процедури, към които има пряко отношение деканското ръководство.

Конкурси по НИД

В началото на отчетния период бяха успешно отчетени конкурсите по НИД от сесията за 2017 г., **24** на брой. За 2018 г. бяха подадени заявки за **26 проекта**. От тях 17 тематични проекта (един докторантски); 5 форума и 4 издания.

Цялата сума за финансовата 2018 г., предоставена на Факултета по славянски филологии, беше 47 139 лв. (с около 7000 лв. по-малко от миналата година). В съответствие с приетите от Факултетния съвет квоти, те бяха разпределени по следния начин: 55 % от средствата за тематични проекти – 25 926.45 лв.; 30 % от средствата за научни форуми – 14 141.7 лв.; 15 % от средствата за издания на факултета – 7 070.85 лв.

Подкрепени бяха в рамките на възможното всички 26 проекта.

Научни конференции

И през изминалата година научният календар на Факултета по славянски филологии беше много богат. В отчета отбелязваме само конференциите, финансирани по НИД. Най-мащабната научна проява на Факултета в отчетния период бяха Четирнадесетите международни славистични четения, които бяха на тема "Стереотипът в славянските езици, литератури и култури". Четенията бяха много добре организирани и успешно проведени на 26-28 април 2018 г., за което основна заслуга имаше Организационният комитет с ръководител доц. д-р Цветанка Димчова Аврамова.

Също така значими и продуктивни бяха другите научни форуми, подкрепени по НИД:

- Превод, култура, комуникация

Ръководител: д-р Надежда Петкова Делева – 23 април 2018 г.

- Трети международен филологически форум за млади изследователи "Полета на сътрудничество", 15–18. 11. 2018 г.

Ръководител: д-р Венета Величкова Савова

- Балканистични четения, посветени на юбилея на проф. Румяна Л. Станчева и проф. Василка Алексова – 16 и 17 май 2018 г.

Ръководител: д-р Дарина Максимова Младенова-Михайлова

Във Факултета бяха организирани и още значими събития: традиционните Климентови четения на Катедрата по кирилometодиевистика (22.11.2018 г.); конференцията „Литература и техника“ (9-10 март 2018 г.); научната конференция „Електронните ресурси за обучение – достъп, развитие, „жизнен цикъл““ (23.11.2018 г.), Тридесет и четвърти Кирило-Методиевски четения 2018 г. (10 май 2018 г.), второто издание на Конференцията на хуманитаристика, бизнес и образование (<http://slavconf.com/>) – 19 и 20 октомври 2018 г. и др.

Награди на Факултета по славянски филологии

1. Наградата на Факултета по славянски филологии за езиковедска книга за 2017 г. получи проф. Красимира Алексова за книгата „Социолингвистична перцепция, езикови нагласи и социална идентификация по речта“ (Изд. Парадигма, София, 2016 г.) Наградата беше връчена официално на проф. Алексова на тържеството по случай 24 май в Аулата на СУ „Св. Кл. Охридски“.

2. Наградата на Факултета по славянски филологии за книга на млад учен в областта на езикознанието (съвместно с сдружение „Георги Раковски“) получи Ивана Давитков за книгата "Грамматични трансформации при художествен превод" (сръбско-български паралели), 2016, Народна библиотека "Детко Петров", Димитровград, и УИ "Св. Кл. Охридски".

Наградата беше връчена официално на Ивана Давитков на патронния празник на СУ „Св. Кл. Охридски“ – 25 ноември 2017 г.

Други награди и отличия

- Успешно участие на студенти от ФСФ в Двдесетата национална научна конференция за студенти и докторанти „Време, слово, свят“ (при бакалаврите – две втори, една трета и една поощрителна награда; при магистрите – три втори награди, една трета и една поощрителна).
- Наградите на фонд „Академик Владимир Георгиев“ за 2017 г. бяха връчени на 16 февруари на тържествена церемония в Българската академия на науките. Книгата "Увод в палеобалканистиката" на доц. Албена Мирчева от Катедрата по общо, индоевропейско и балканско езикознание получи наградата „Академик Владимир Георгиев“ за най-добър труд по езикознание. Доц. д-р Албена Стаменова от Катедрата по славянско езикознание бе удостоена с грамота за отлични постижения в областта на езикознанието за книгата си „История лексических древнеболгаризмов в украинском литературном языке“.
- Петя Осенова - Наградата на Кларивейт Аналитикс за 2018 г. за отлични постижения и влияние в областта на социалните науки.
- Организаторите на SlavConf бяха номинирани за „Проект на годината 2017“ и „Млад европеец на годината 2018“.

V.2. Издателска дейност

През отчетния период Деканското ръководство насочи своите усилия както към поддържането на традиционната за нас издателска дейност, така и към електронното издаване и индексиранието на изданията ни в електронни база данни. Целта ни е да постигне по-голяма видимост и достъпност на научната работа на преподавателите от Факултета, което в днешните условия преминава през активната употреба на електронни ресурси. Много добра комуникация имаше между деканското ръководство

и директора на Университетско издателство проф. Валери Стефанов и главния редактор Гергана Борисова.

Почти всички списания на ФСФ са включени в Централната и Източноевропейска онлайн библиотека (CEEOL) (без сп. Лингвистика и сп. Littera et Lingua). Всички изброени издания са включени в Националния референтен списък на съвременни български научни издания с научно рецензиране: <http://nacid.bg/bg/NRS/>. Редколегиите имат предизвикателството да правят постъпки за включването им в индексирани и реферирани бази данни като ERIN PLUS, РИНЦ, SCOPUS и др.

През 2018 г. беше променен и начинът на финансиране на изданията към УИ „Св. Кл. Охридски“. Средствата за ФСлФ за 2018 г. за издаване на научни трудове са в размер на 29 145 лв. Издателският план на факултета беше гласуван на ФС с Протокол 11/19.12.2017 г.

Издания

А. Книги

1. Ноеми Стоичкова. „Критически езици и идеологически полета. (Фрагменти от едно столетие 1878–1989)»
2. Юлияна Стоянова. „Ерос и Агапе (литературни превъплъщения)“
3. Паулина Стойчева. „Автобиографията, мемоарите и други жанрове. „Неповинний българин на Г.С. Раковски и „Спомени от цариградските тъмници“ на Светослав Миларов – жанрови матрици и междужанрови диалози“
4. „Свят и смисъл“, юбилеен сборник в чест на проф. дфн Валери Стефанов
5. Иван Добрев, „Избрани трудове по медиевистика

Б. Отпечатани/публикувани електронни книги

1. Антония Замбова. „Проблеми на младежката писмена реч“
2. „Надмощие и приспособяване“, Сборник доклади от Международната научна конференция на Факултета по славянски филологии. 24–25 април 2017 г.
Том I. Литературоведски четения в чест на 80-годишнината на професор Никола Георгиев
Том II. Езиковедски четения
3. „Интерпретираме руската литература“. Сборник в чест 75-годишнината на проф. дфн Петко Троев
4. Маргарита Младенова. „Семантика на притежателните глаголи в българския, чешкия и руския език“
5. Валентин Гешев. „Следистория на българския език: български език на Балканите, спомени за българското минало, противоречиво и динамично настояще“
6. Българска модерност (антология) - с ISBN на ФСлФ, по проект на МОН.

ПЕРИОДИКА

1. ГСУ, том 102/2017
2. Сп. „Българска реч“. Отпечатани са кн. 1 и 2 за 2018 г.

3. Сп. «Съпоставително езиковедие». Отпечатани са кн. 1, 2, 3 за 2018 г. Книжка 4 е под печат.
4. Сп. „Литературата“. Отпечатани са бр. 18 и 19 за 2017 г.

ПОД ПЕЧАТ

1. ГСУ том 103/2018
2. Николай Папучиев. „Антропологията на вещта и символните форми“
3. Юбилеен сборник в чест на проф. д-р Милена Кирова

VI. МЕЖДУНАРОДНА ДЕЙНОСТ

През отчетния период във ФСФ продължават да действат над 60 договора по програма „Еразъм +“ с Университети в ЕС, както и три договора по програма „Еразъм+“, Ключова дейност 1, Образователна мобилност във висшето образование в Партниращи държави, сключени с Университетите в Крагуевац, Лвов и Киев. В момента предстои сключване на нови договори с Университета „Рома три“, както и с Македония.

През изминалата година 32 студенти от всички степени кандидатстваха за обучение в чуждестранните университети, с които ФСФ има договори. Расте и броят на кандидатите в студентските практики по програма Еразъм+. За да се даде възможност на повече магистри да се включат в студентския обмен беше създадена и 3-семестриалната програма за специалисти за студентите от МП „Преводач-редактор“. ФСФ продължава да е един от факултетите с най-много преподавателски места по програма „Еразъм+“, като през миналата година пътуваха както всички класирани преподаватели, така и двете резерви. Приоритетни Университети за изнасяне на лекции от страна на преподаватели от ФСФ са Университетите в Краков, Люблин, Варшава, Карловия университет, Университетите в Неапол, Парма, Марсилия, Лондон, Венеция, Болоня и др. Плътно се усвояват и местата по договорите с Крагуевац, Лвов и Киев, които са в сила от 2015 г.

През учебната 2017/ 2018 г. лекции във ФСФ изнесоха над 15 преподаватели от чужди университети, а във всеки един от семестрите се обучаваха над 20 студенти от университети, с които имаме договор. Така факултетът продължава да е с много високи показатели по брой приемани чуждестранни студенти и преподаватели. В това отношение специална благодарност заслужават колегите от катедрите „Руски език“ и „Руска литература“, които изнасят основния процес на обучение. Активни най-вече по отношение на прием на гостуващи преподаватели са и двете славянски катедри. Няма как да бъде подминат и фактът, че почти всички идващи Еразъм студенти избират да се обучават и на български език, за което специална благодарност заслужава и Катедра „Български език като чужд“.

Преподаватели от факултета участват с проекти и пътуват по двустранните договори със Саарбрюкен, Хамбург, Кьолн, Прага и др.

По подписания през 2016 г. между ФСФ и Токийския столичен университет (Tokyo Metropolitan University) също се осъществява обмен, включващи изнасяне на лекции от японска страна в България и от българска страна в Япония, провеждане на съвместни семинари и научни работилници, публикация на текстове на гост-лекторите. През ноември на 2017 година преподавател от Токийския столичен университет изнесе публична лекция в Софийския университет; същия месец в Софийския университет беше проведен международен форум, с участници от България, Япония, Германия и Франция, преподаващи в двата университета. Подобни форуми имаше и през 2018 г.

Всичко постигнато в работата по програма „Еразъм+” и другите договори на ФСФ се дължи на цялата факултетска общност – преподаватели, студенти, докторанти и администрация, както и на подкрепата, която факултетната Еразъм комисията и Координаторът на ФСФ по програмата получават от Международен отдел на Софийския университет, с който сме в отлични работни отношения.

През отчетния период продължи практиката за финансова подкрепа на всеки преподавател (в размер 200 лева годишно) за участие в международни научни форуми в чужбина.

Активни в организирането на международни събития бяха и лекторите ни във Форли Ласка Ласкова, в Кьолн – Камелия Спасова, и в Берлин - Димитър Пеев. Активни в промотирането на българската литература и култура продължават да са и лекторите Димитър Камбуров и Людмил Димитров.

По инициатива на ФСФ, съвместно с ФКНФ, през изминалия месец беше присъдено званието Доктор хонорис кауза на британския писател Иън Макюън.

VII. МАТЕРИАЛНО ОСИГУРЯВАНЕ НА ПРЕПОДАВАТЕЛСКАТА И НАУЧНАТА ДЕЙНОСТ

Уважаеми колеги,

Тази точка в доклада обикновено е била кратка през последните години, но сега случаят е малко по-различен. С удовлетворение можем да кажем, че Ректорското ръководство и главният мениджър инж. Божанин най-накрая успяха донякъде да отблокират запушената система на обществените поръчки. В началото на 2018 г. бяха отпуснати допълнителни средства от Министерския съвет на СУ целево за ремонти и с част от тези средства бяха използвани за облагородяване на работните пространства на Факултета по славянски филологии. Бе направен освежителен ремонт (пребоядисване) на коридора на третия етаж; първоначалната идея не се осъществи в пълния си обем, но все пак успяхме да направим нещо, което не е правено сигурно над 20 години. Ще се опитаме през тази година подобен ремонт да бъде направен и на втория и четвъртия етаж. Много важен ремонт, който още не е приключил, започна в помещенията, предоставени на Факултета в 1-ви блок. Там от 4 малки стаи със събаряне на стени и основен ремонт ще бъдат осигурени две сравнително големи учебни зали, които най-накрая ще решат проблема с липсващите помещения за профилите «Украинистика» и

«Словакистика» към специалност «Славянска филология». Както може би знаете, към момента словастиката е разположена в бл.17, където през годините проблемите не спират, а украиностиката беше временно настанена в бившето кафене в Северното крило, като край на този временен период трябваше да настъпи още преди 1-2 години. Сега с основно ремонтираните помещения в Блок 1 двата профила ще имат свое пространство в много добре поддържан блок на близко разстояние до Ректората. Подчертавам, че тези ремонти бяха осигурени с общоуниверситетски средства, извън бюджета на Факултета, който по принцип не разполага със суми за такива благоустройства.

Освен ремонтите трябва да се отчете и придобиването на дълготрайни материални архиви – компютри и мултимедийна техника. С бюджетни средства бяха закупени и разпределени според нуждите 8 настолни компютъра, както и 5 мултимедийни проектора, с което бяха оборудвани най-големите зали на Факултета. Смятаме, че това е една много важна стъпка в осигуряването на възможност за модерен тип преподаване и повишаване качеството на обучението.

В отчетния период бяха осъществени и няколко значителни дарения за Факултета. На 12 декември 2017 година специалността „Руска филология“ получи от Московския културно-делови център с подкрепата на посолството на Руската федерация дарение, предназначено за подобряване на техническата база в аудиториите (9 лаптопа със софтуерно осигуряване, 1 мултимедийен проектор, 1 интерактивна дъска).

На 30 май 2018 година от Дома на руската емиграция „А. Солженицин“ бе получено дарение от 300 тома художествена, учебна и научна литература. Това дарение стана възможно с подкрепата на главен експерт по руски език в МОН д-р Стоянка Почеканска.

През месец юни Факултетът получи дарение от 10 настолни компютъра и 10 монитора, които бяха разпределени с участието на г-жа Ружа Мускурова по кабинетите, които имат най-голяма нужда от нова техника.

Що се отнася до заплащането на труда на преподавателите и служителите, възможностите ни са твърде ограничени, след като бе премахната възможността средствата по рейтингите да се разпределят по наше усмотрение. Като успех отчитаме изплащането на наднормените часове.

Убедената позиция на деканското ръководство е, че допълнителният труд трябва да се заплаща, както трябва да се стимулират и всички, които с работата си допринасят за високото качество на обучението във Факултета. За съжаление в последната година, донякъде покрай изкуствено раздухани медийни скандали, процедурата по изплащане на допълнителни възнаграждения стана изключително строга и изискваща предварително планиране и съгласуване с Ректорското ръководство.

Продължена беше практиката да се подкрепят с по 200 лв. преподавателите от Факултета за участието им в научни конференции в чужбина. Даваме си сметка, че сумата не е голяма, но при бюджетните ограничения, които имаме, засега възможностите са такива. На следващото заседание на ФС ще бъде обсъдена

възможността тази сума да се увеличи, като това бъде обвързано с по-ясно дефинирани условия за колегите, които ще я използват.

VII. АТЕСТИРАНЕ И АКРЕДИТАЦИОННИ ПРОЦЕДУРИ

През 2017-2018 г. се проведе атестиране на 10 преподаватели във Факултета, които по правилник не са подлежали на атестиране през предходната година. Изготвен бе график с точни срокове. Атестирането се извърши по процедурния ред, като ФС на ФСФ прие предложението на Комисията по атестирането. Всички преподаватели получиха положителна оценка.

През изминалата година бе извършена огромна по обем работа по събирането и подреждането на нужната информация за програмната акредитация на направление 2.1. „Филологии“ в двата филологически факултета. Сформирана бе съвместна комисия с представители на ФКНФ, като от нашия факултет в комисията влязоха всички членове на Деканското ръководство и главният инспектор на Факултета. В установения срок бе подготвен Доклад самооценка за програмната акредитация на направление 2.1. „Филологии“. Докладът бе приет от АС на СУ „Св. Климент Охридски“ на 31.10.2018 г. В процеса на събиране на нужните за акредитацията материали бяха ангажирани всички преподаватели и инспектори във Факултета, като Деканското ръководство изказва специална благодарност на ръководителите на катедри и инспекторите, без които подготовката на доклада щеше да бъде невъзможна.

Междувременно се получи Решение на Акредитационния съвет на НАОА, в което се приема Доклада за изпълнение на препоръките на НАОА по процедурата за САНК за направление 2.1. Филологии. Две от препоръките са приети за изпълнени, а другите две са изпълнени частично.

VIII. УПРАВЛЕНИЕ НА КАЧЕСТВОТО

Осигуряването на качество на обучението е ключов показател както за акредитацията, така и за рейтинговата система на висшите училища. От равнището на качеството, измерено със съответната методика, колкото и спорна да е тя, пряко зависи субсидията за даден университет и оттам – факултет.

През отчетния период най-голямото ни постижение е вече споменатото въвеждане на електронно проучване на студентското мнение. Става дума за регулярно, а не кампанийно, както е било досега, анкетиране на студентите за всички дисциплини от семестъра.

Освен семестриалните анкети въведохме анкетиране на завършващите студенти с цел да получим тяхното мнение за обучението им като цялост. Тези анкети също са много интересни, участието в тях е представително и резултатите ще бъдат обсъдени на едно от следващите заседания на ФС.

През изминалата учебна година бе въведена практиката да се дават дати за консултация по отделните раздели преди държавния изпит, а след провеждането на изпита председателят на съответната комисия обявява дата и час, когато интересувашите се студенти могат да научат мотивите за получената оценка. Тази възможност съществуваше и досега, но не беше организирана като регулярна практика. Целта ни е да подобрим комуникацията между преподаватели и студенти, за да не се получава културен шок след обявяването на резултатите от държавните изпити.

Като цяло има много работа по съгласуването на критериите за преподаване и оценяване. Не е нормално студенти да имат отлични оценки по семестриалните дисциплини от дадена област и след това да получат „слаб“ на държавния изпит.

IX. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Уважаеми колеги,

Изминалата година бе относително спокойна и успешна за Факултета по славянски филологии. В динамичната университетска среда, в която се намираме, спокойствието и успехите могат да бъдат продължени единствено с много работа. Вярвам, че предизвикателствата, когато към тях се подходи разумно и отговорно, могат да мобилизират интелектуалните сили и енергията на колегията. Важно е проблемите и трудностите да не ни разделят, а да ни накарат да общуваме повече помежду си, за да търсим заедно път към решението. Диалогът между деканското ръководство, катедрите, преподавателите и студентите не е сладниково пожелание, а необходимост. Надявам се да опазим духа на работеща заедност, който ни е крепял досега. Ще се придържаме към принципа, който съм заявявал пред вас и преди - откритост и диалогичност при максимална взаимна информираност. Само така можем да се справим с променящата се ситуация - не поотделно, а като научна, професионална и човешка общност.

София
7.11.2018 г.

Доц. д-р Бойко Пенчев,
Декан на ФСлФ

Проф. д-р Гертана Дачева,
Зам.-декан по учебната дейност, ОКС „Бакалавър” и ОКС „Доктор“

Проф. д-р Амелия Личева,
Зам.-декан по учебната дейност, ОКС „Магистър”, СДК и международна дейност

Проф. д-р Петя Осенова,
Зам.-декан по научна и проектна дейност и акредитационни процедури

